

EN QUINA MESURA LA SINTAXI RESTRINGEIX EL QUE VOLEM EXPRESSAR?

Treball de recerca

Pol Castán Román

Tutoritzat per Lourdes Allepuz i Jordi Fortuny

Departament de català, Institut Corbera de Llobregat

2n de batxillerat

Índex del treball

1.	Introducció	3
2.	Marc teòric.....	5
2.1.	La sintaxi estàndard i la sintaxi generativa	5
2.1.1.	La nostra sintaxi i la sintaxi generativa.....	5
2.1.2.	Els principis de la sintaxi generativa	6
2.2.	Matriu oracional i tema-remà	9
2.3.	Restriccions oracionals: les illes	12
2.3.1.	Definició d'illa	12
2.3.2.	Illes febles	13
2.3.3.	Illes fortes.....	13
2.3.3.1.	Definició d'illa forta	13
2.3.3.2.	Restriccions de moviment	14
2.3.3.2.1.	Restricció del SN Complex	15
2.3.3.2.2.	Restricció de l'Estructura Coordinada.....	15
2.3.3.2.3.	Restricció de les Illes d'Adjunt	16
3.	Marc pràctic.....	18
3.1.	Plantejament del marc pràctic.....	18
3.1.1.	Objectiu del marc pràctic.....	18
3.1.2.	Recollida d'informació	18
3.2.	Enquesta emprada	21
3.3.	Anàlisi de l'enquesta	23
3.3.1.	Mètode d'anàlisi	23
3.3.2.	Variació de l'oració inicial.....	23
3.3.3.	Ús d'estructures majors	24
3.3.4.	Preguntes-eco.....	25
4.	Conclusió del treball	26
5.	Annex	28
5.1.	Taula de resultats	28
5.2.	Enquestes.....	36
5.3.	Chomsky i la seva aportació	48
5.4.	Glossari.....	50
6.	Bibliografia.....	51

1. Introducció

S'ha triat aquest tema gràcies a la participació al projecte FORCES de la Universitat de Barcelona. La professora Natalia Sabaté, que ensenya castellà a l'Institut Corbera, em va informar de l'existència d'aquest projecte, amb la finalitat d'acostar el món universitari als instituts mitjançant la cooperació del centre amb la Universitat de Barcelona. Aquesta cooperació ha consistit en una cotutoria entre la Lourdes Allepuz, professora de l'institut i tutora d'aquest treball, i el professor Jordi Fortuny, de la Universitat de Barcelona.

Arran d'aquest fet, em vaig interessar pel projecte i vaig fer una recerca per descobrir els temes oferts als alumnes i trobar-ne més informació. Després de fer una tria dels que em semblaven temes interessants i alhora profitosos per treballar, vaig decidir presentar una sol·licitud per al projecte *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*, proposada pel Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona. Com que tinc un fort interès per la llengua i en especial per la sintaxi, ràpidament em va captivar el que el projecte FORCES ofería.

Un mes després de la sol·licitud, se'm va informar que havia estat acceptada. Durant el desenvolupament del treball, he tingut quatre reunions amb el tutor universitari, en què s'han establert les bases de cadascuna de les parts que havia de contenir, i he pogut posar-me en contacte amb ell tant per a la recerca d'informació com per a la resolució de dubtes. De la mateixa manera, també m'he reunit amb freqüència amb la tutora de l'institut per revisar el contingut del treball i fer-ne el seguiment.

Aquest treball pretén trobar quines solucions donen els parlants a determinades restriccions sintàctiques, i veure si les solucions són efectives per fer interrogatives i per satisfer les restriccions.

També es vol aprofundir en la sintaxi generativa com a branca de la lingüística, un element no tractat al batxillerat, i poder conèixer així un punt de vista diferent per

estudiar la sintaxi, que m'ajudarà en els meus estudis lingüístics futurs a la universitat.

El treball comença amb una introducció a la sintaxi generativa. Després, s'explica l'ordre de l'oració en profunditat i el seu efecte en la llengua, i es presenten tot seguit els casos per estudiar. A continuació, es parla amb detall de la topicalització a l'esquerra i del seu cas particular per poder presentar tots els seus trets i determinar la resposta al primer objectiu a la conclusió.

Amb la informació del marc teòric, es va preparar una enquesta que es va passar a parlants habituals de català (tant de primera llengua com de llengua apresada) per observar de quina manera troben una solució a les restriccions. Després, es van analitzar els resultats per determinar quines són les restriccions més eficaces i quines s'utilitzen més. Amb aquestes dades recollides al marc pràctic, es poden determinar els resultats del segon objectiu i recollir-los a la conclusió.

També s'inclou un Annex amb un glossari que conté les definicions de termes que apareixen al treball (enllaçats en la versió electrònica amb hipertextos). També es troba informació addicional que no s'ha pogut incloure dins el cos del treball, ja que faria que es desenvolupés massa lentament.

Tota aquesta informació serveix per concloure els temes tractats dins el treball i, amb sort, deixar la porta oberta a noves investigacions sobre les restriccions lingüístiques.

Finalment, cal remarcar com a afegit que tot el treball segueix la nova normativa ortogràfica i gramatical de l'Institut d'Estudis Catalans.

2.1. Sintaxi normativa i sintaxi generativa

2.1.1. La nostra sintaxi i la sintaxi generativa

Dins la ciència que estudia el llenguatge, la [lingüística](#), “la sintaxi s’entén com el conjunt de normes que regula l’arranjament de mots per formar sintagmes i oracions”.¹ D’aquesta manera, defineix el llenguatge i aconseguix donar-li una estructura capaç de permetre l’entesa entre els parlants. Durant la nostra vida acadèmica, la sintaxi que aprenem en els centres de primària, secundària i batxillerat comprèn només el que es denomina “sintaxi normativa”.

Els estudis de sintaxi escolar (d’ara endavant SE) es concentren en la categorització de les paraules i les seves agrupacions (sintagmes) segons la seva funció, per a la futura anàlisi d’oracions de diferents tipus. L’àmbit d’estudi sintàctic, però, arriba molt més enllà. Aquest treball es concentra en una de les branques d’estudi, anomenada sintaxi generativa (a partir d’ara SG).

La SE estudia la funció d’una llengua i els seus components. Per això, en el moment de l’estudi de sintaxi, l’estudiant es pot trobar amb diferències entre llengües, com és el cas de l’existència de [declinacions](#) en certs idiomes (en el grec modern, l’eusquera, l’alemany o el rus entre altres), mentre que altres determinen la funció sintàctica mitjançant la formació d’estructures dins l’oració (com el cas del català, el castellà o l’anglès):

1. a) Jo faig una joguina pel Joan a casa meva.
- b) I make a toy for Joan at home.
- c) Ich mache ein Spielzeug für Joam in meinem Haus.
- d) Я делаю игрушку для Джоана у меня дома.

Les expressions (1a) i (1b) són exemples de llengües que no depenen de la flexió de les paraules per determinar-ne l’ús sintàctic. En català, per exemple, els diferents complements verbals estan determinats per l’estructura que tenen (per exemple, el Complement Indirecte té una estructura de Sintagma Preposicional introduït per *per*

¹ Institut d’Estudis Catalans, *DIEC 2*, <http://dlc.iec.cat/results.asp?txtEntrada=sintaxi&operEntrada=0>, (4 de juliol de 2017).

o *per a*). (1c) i (1d), a diferència dels altres dos exemples, utilitzen la flexió dels diferents mots per determinar la funció sintàctica.

Aquestes llengües inclouen un seguit de casos que varien segons la llengua i que determinen, mitjançant diferents sufixos, la funció sintàctica de la paraula. D'aquesta manera, si la paraula "meinem" (que en aquesta oració és el possessiu del SN, que amb la preposició "in" forma un SPrep amb funció de CCLloc) canvia la terminació i es transforma en "meinen", podria tenir funció de possessiu de CD.

En canvi, la SG es concentra més en models més abstractes d'investigació, tals com caracteritzar els sistemes lingüístics del parlant. Així, pretén respondre a preguntes com quines llengües són possibles segons les seves característiques, cosa que es discuteix més endavant. S'allunya, per tant, de la simple definició de funcions de la SE.

2.1.2. Els principis de la sintaxi generativa

Per a poder comprendre la SG, cal dir que no es regeix per la normativa pròpia de cada idioma, sinó que té com a objecte d'estudi les propietats de la lingüística en general i no pas d'una llengua en particular, per tal d'aconseguir descobrir les relacions que s'estableixen entre les paraules, els sintagmes i les oracions.

Va aparèixer a meitats del segle passat amb les investigacions de [Noam Chomsky](#),² que van plantejar noves qüestions sobre la llengua i que van suposar un canvi en l'estudi de la lingüística. Des del moment de la publicació, les idees d'*Estructures sintàctiques* (1957) s'ha anat desenvolupant poc a poc fins al punt de convertir-se en una branca de la ciència del llenguatge. Tot i haver passat poc temps des del principi de les investigacions de Chomsky, s'han reinterpretat molts aspectes de la llengua i s'han descobert i proposat línies d'investigació que ni tan sols es coneixien. Per això, encara queden moltes investigacions per desenvolupar-se i grans descobriments per fer.

² Es pot trobar més informació sobre Chomsky a l'Annex del treball.

Segons la SG, en el moment del naixement, l'ésser humà té una capacitat lingüística innata capaç d'interpretar l'entorn i adquirir una gramàtica, que varia segons el context. Tot i aquests canvis, hi ha trets que es mantenen totalment o parcialment. Aquests són els [universals lingüístics](#), que s'han convertit, a partir de l'enfocament generativista, en les lleis que regulen les llengües. Cal dir que aquests poden no existir dins les [llengües artificials](#), ja que no provenen de l'evolució natural de la nostra comunicació.

Si s'observa un universal, es pot observar com, certament, aquests regeixen totes o la majoria de les llengües creades de manera natural, com és el cas del filtre de cas. La funció d'aquest universal és determinar on pot aparèixer un SN utilitzant com a base el fet que sempre ha de rebre [cas](#) (la funció dins l'oració) d'un verb.

2. a) *La Georgina vol l'Anna venir.
- b) L'Anna vindrà.

Com es pot veure, el sintagma "l'Anna" que apareix dins la primera oració no té cap relació amb el verb en infinitiu que l'acompanya, cosa que fa que l'oració pugui presentar problemes en el seu processament. A (2b), en canvi, la relació entre el verb i el SN, que en aquest cas rep la funció de subjecte, queda present des d'un principi. Aquest fet pot semblar obvi en molts casos, però és el fet de presentar-se com una obvietat el que fa que la designació del cas per part del verb sigui un universal clar, tant en català com en altres llengües.

Aquests universals, però, no se circumscriuen a la sintaxi oracional. N'hi ha d'altres que poden, per exemple, definir les categories de la llengua (anomenats universals substantius). Aquests asseguren, per exemple, que totes les llengües presenten la categoria gramatical de nom o que tenen vocals.³

Una altra branca de la SG que pot il·lustrar-ne definitivament el nivell d'estudi, com ja s'ha observat, és la que pretén descobrir quines llengües són possibles i quines

³ Centro Virtual Cervantes (Instituto Cervantes). (2017) Universal lingüístico. http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/diccionario/universal.htm (5 d'agost de 2017).

no. Un cop entès això, podem suposar que hi ha certes característiques que, com que no es troben entre les bases dels universals, no es poden trobar en una [llengua natural](#). Això fa que una llengua amb alguna d'aquestes característiques mai es pugui generar naturalment.

Per provar l'existència de trets no afins a llengües naturals, cal destacar la investigació feta arran del cas de Christopher. Christopher és un home amb la Síndrome de Savant, una malaltia que afecta part de les capacitats cognitives del cervell. En aquest cas, tenia molta dificultat respecte a la mobilitat i a les seves capacitats cerebrals, així que el simple fet de comptar li podria significar un esforç monumental. Tot i així, i com és comú en algunes de les persones afectades per malalties similars, era capaç de destacar notablement en les àrees no afectades: va arribar a aprendre moltes llengües, entre les quals destaquen el grec modern, el castellà, el danès, el turc o l'alemany, només llegint textos escrits en aquestes llengües.

Aquest fet va fer que dos lingüistes anomenats Neil Smith i Ianthi-Maria Tsimpli s'interessessin per la sorprenent capacitat d'aprenentatge de Christopher i decidissin fer un experiment. Tenint en compte que les seves capacitats cognitives eren limitades, es va establir la hipòtesi que Christopher seria incapaç d'assimilar una llengua artificial, ja que hauria d'assimilar normes lingüístiques fora dels universals. Això estaria causat per la manca de raonament lògic que Christopher presentava.

Per demostrar o rebatre aquesta hipòtesi, els dos lingüistes van crear una llengua artificial anomenada epun, que contenia algunes normes fora dels universals, però, tot i així, amb certa lògica per a una persona sense cap dificultat.

Aquestes normes consistien, per exemple, en canvis dins l'ordre de l'oració per construir oracions negatives:

3. a) En Marc vol aigua.
- b) Vol en Marc aigua.

A (3), es pot observar un canvi a oració negativa possible segons l'epun. El verb de l'oració (3b) es troba al davant del subjecte, fet que fa canviar el significat de (3a) a "en Marc no vol aigua".

Per trobar els resultats, es va reunir una mostra d'estudiants universitaris per comparar els resultats de l'experiment amb els de Christopher, amb l'objectiu de contrastar-ne els resultats. Durant aquest estudi, es van introduir les diferents característiques gradualment. Tot i que els estudiants van poder intuir les normes fora dels universals lingüístics, el jove no va poder deduir cap de les característiques alienes als universals.

Christopher va ser incapaç de detectar aquestes normes ja que la seva malaltia li afectava la intuïció i la capacitat lògica. Això va portar els investigadors a concloure que hi ha evidències d'uns universals que són la base de l'aprenentatge de la llengua i, per tant, que les llengües naturals són un subconjunt de les llengües que a priori semblarien possibles.

Com a conclusió, es pot determinar que la SG és una branca relativament nova de la lingüística que va més enllà dels estudis de la llengua que els alumnes consideren habituals a batxillerat i pretén descobrir les característiques més particulars de la llengua com a element de comunicació. Inclou, per tant, grans punts d'investigació que s'estan estudiant en l'actualitat (com és el cas de Christopher) i que estan determinant la naturalesa de la llengua, i d'altres que encara falten per descobrir però que, en un futur, aconseguiran definir la comunicació humana des de punts mai imaginats.

2.2. Matriu oracional i tema-remà

Un dels problemes que tenia Christopher en el moment de comprendre una llengua es donava en els canvis d'ordre de l'oració, que s'utilitzen no només a

l'epun, sinó també altres llengües com el castellà o l'italià en casos com topicalitzacions a l'esquerra, que es tracten més endavant.

Aquest fet prové de l'existència d'un ordre no marcat o ordre bàsic de la llengua. Aquest pot ser diferent entre algunes llengües, però en català “estableix que el subjecte, quan no és el·líptic, precedeix el predicat i que el verb va seguit dels complements” (Institut d'Estudis Catalans, 2016, p.1223). Per tant, es pot considerar que l'ordre d'una oració com la presentada a (2a) és SVO (subjecte-verb-complements del verb).

Amb l'ordre SVO es marca l'ordre de la *matriu oracional*. Aquesta matriu està formada pels dos constituents d'una oració (subjecte i predicat). A la vegada, repartits entre aquests components, trobem un altre barem de classificació de les oracions segons el coneixement que tenim de les parts: el tema i el rema.

Es coneix com a *tema* la informació que dona l'oració i que l'[emissor](#) creu que és coneguda pel [receptor](#), mentre que el *rema* és la informació nova que vol incloure l'emissor dins l'oració:

4. La Judit treballa a casa de la Isabel.

A (4), quan l'emissor utilitza el subjecte *La Judit*, suposa que el receptor ja coneix aquesta persona (ja sigui un company de classe o un vell amic), i causa que en aquest cas el subjecte formi el tema de l'oració. *A casa de la Isabel*, però, és informació nova que es vol donar, i el receptor (suposadament) no la coneix. Per això és el rema.

Tot i així, la definició del rema d'una oració és molt complicada, ja que pot ésser molt diferent segons el context. En el cas de (3a), el rema podria ser *la Isabel*, *a casa de la Isabel*, *treballa a casa de la Isabel*, *treballa* o fins i tot *la Judit*. Aquestes variacions venen donades per la quantitat de contextos en què poden ser, com a respostes de *On treballa la Judit?*; *A casa de qui treballa la Judit?*; *Què fa la Judit?*; *Qui treballa a casa de la Isabel?*...

La majoria d'oracions que es formen en parlar en català segueixen aquest ordre, però pot canviar per a diferents objectius. Un d'aquests objectius es pot veure en aquest exemple:

5. a) En David ha de cantar.
- b) Ha de cantar en David.

Aquest canvi d'ordre té l'objectiu de fer un canvi en l'organització del tema i el rema. En la primera oració, la informació nova que dona l'emissor correspon a respondre *Què ha de fer en David?*, mentre que a (5b) respon a *Qui ha de cantar?*. Com ja s'ha vist abans, el rema canvia segons el context. Això causa que certes estructures d'oració assegurin una millor comprensió del rema per part del parlant.

El registre que es vulgui utilitzar i l'objectiu de l'oració poden fer variar l'ordre bàsic de la mateixa manera que la comprensió del parlant:

6. a) L'Estel torna a casa cansada.
- b) L'Estel, cansada, torna a casa.

A (6b), el complement del verb *cansada* es troba incrustat al centre⁴ entre comes. L'objectiu és emfatitzar en com se sent el subjecte durant l'acció, ja que, segons el context (per exemple, en una escena d'un llibre), es fa necessari. Expressa d'una manera més intensa la situació, i a més va acompanyat d'èmfasi verbal en parlar, ja sigui amb una pausa o incrementant el to de veu.

Per altra banda, el canvi d'ordre també pot tenir un ús poètic:

7. A Dafne ya los brazos le crecían.⁵
 o s

⁴ Fortuny, Jordi. 2013. 'Sobre complexitat gramatical i complexitat de processament'. *Llengua, societat i comunicació / Language, society and communication*.

⁵ De la Vega, Garcilaso. *Soneto XIII: A Dafne ya los brazos le crecían...* V. 1.

L'estructura d'aquesta oració del famós poema de Garcilaso de la Vega canvia per donar bellesa a l'oració i no per necessitats d'entesa. És comú dins la poesia i, en menor grau, en la novel·la, fer aquests canvis d'ordre (anomenats hipèrbatons) per perfeccionar l'estil o embellir l'expressió o destacar un element determinant dins la composició, però no és comú a la llengua parlada o la prosa.

Un altre exemple clar apareix en el moment de fer una oració interrogativa:

8. a) La Laia balla sardanes.
- b) Què balla la Laia?

El verb "balla" canvia la seva posició amb el subjecte (subratllat) dins (8b). En el cas de les oracions interrogatives aquest canvi en l'ordre ens és indetectable ja que es fa automàticament i la persona no n'és conscient.

De fet, aquests canvis d'ordre en la majoria d'oracions són molt senzills en un inici, però en realitat estan sota la restricció de determinats fenòmens anomenats *illes*. Les illes generen normes que restringeixen la formació d'oracions amb característiques específiques. El treball se centra en l'estudi d'aquestes illes i els seus efectes, tal com es concreta en els objectius del treball.

2.3. Restriccions oracionals: les illes

2.3.1. Definició d'illa

Les illes sintàctiques són restriccions que afecten certes estructures. Apareixen en el moment de formar oracions que modifiquin alguns elements (com poden ser les oracions interrogatives). Les oracions resultants, tot i que haurien de ser possibles, tenen una estructura de caràcter agramatical (de manera similar a una oració desordenada o sense concordances, com *Guanyen Maria la després*) en la seva formació i són difícils d'interpretar per al parlant. En aquest treball, s'estudien tres illes resultants en el procés de formació a què se sotmeten les oracions interrogatives i una, en les oracions amb elements dislocats.

Segons la força amb què restringeixen la llengua, aquestes illes es divideixen en dues categories diferents: les illes febles i les illes fortes. Principalment, la diferència resideix en el fet que les illes febles es poden solucionar amb diferents estratègies lingüístiques, mentre que les fortes són ineludibles. A continuació, se'n defineixen les característiques i es desenvolupen amb més profunditat.

2.3.2. Illes febles

Les illes febles s'anomenen així perquè, tot i que restringeixen la llengua, es poden evitar mitjançant diferents tècniques, com es podrà veure posteriorment. Això no vol dir que no tinguin importància, però. L'única diferència respecte a les fortes és que els seus efectes sobre la llengua són més lleugers.

Un exemple d'aquestes illes són les *illes negatives*. Segons la seva definició, “no es pot extreure cap constituent d'una oració negativa” (Ross, 1884):

9. a) ^{*/??}Quin no t'agrada?
- b) Quin joc no t'agrada?
- c) Quin d'aquests jocs no t'agrada?

En aquest cas, però, pot evitar-se utilitzant l'especificació, es a dir, la concreció d'un sintagma per referir-se a un objecte o fet determinat més precís. (9a) té contingut que no sembla natural per la seva construcció, sense arribar a ser agramatical. Però (9b) especifica l'objecte d'interès de l'oració, de manera que redueix les restriccions de l'illa. Es pot notar cert grau d'agramaticalitat (quasi nul), però a (9c) aquesta illa sembla que desapareix totalment.

2.3.3. Illes fortes

2.3.3.1. Definició d'illa forta

A diferència de les illes febles, les illes fortes generen construccions ineludibles i totalment agramaticals. No només són difícils de processar, sinó que la seva estructura és impensable per al parlant (com es pot observar més endavant). A

continuació s'expliquen tres illes fortes diferents, però dins la llengua se'n poden trobar molts més exemples.

3.3.3.2. Restriccions de moviment

En el moment de crear una oració interrogativa, es mou un element des d'un punt de l'oració fins a l'inici, com es pot veure en l'exemple següent:

10. a) L'Anton toca *la gralla*.
- b) *Què* toca l'Anton?

El CD *la gralla* es transforma en *què*, de manera que comença l'oració. En aquest cas, no hi ha cap problema a poder determinar la resposta a la pregunta ni l'estructura. Tot i així, es poden formular preguntes on l'element qüestionat es troba molt endinsat dins aquesta:

11. *Què* dius [que en Joan ha vist [que la Maria deia [que en Martí creu [que (...) l'Anton toca ^equè]]]]?

A (11) es presenta una oració interrogativa amb moltes oracions subordinades. Si s'analitza, es pot arribar a diferents conclusions. En primer lloc, els punts suspensius presenten que la quantitat de subordinades incloses podria haver estat major. En segon lloc, *què* es refereix a un element tan profund dins les subordinades que costa de processar. Pot portar a la conclusió que es tracta d'una illa, però no hi ha cap norma gramatical que determini el nombre de subordinades que pot travessar una estructura. L'únic límit és la capacitat de processament del parlant.

Però, tot i no existir el límit en travessar subordinades, sí que hi ha certs elements que no poden travessar l'estructura a la qual pertanyen. Aquestes són les illes que apareixen a continuació.

2.3.3.2.1. Restricció del SN Complex

En la restricció del [SN Complex](#), l'estructura que no es pot travessar és l'oració de relatiu:

12. a) M'he trobat [la noia [que et va comprar [un gelat]]].
b) *Què m'he trobat la noia que et va comprar ____?

A (12a) es poden entendre perfectament les relacions entre els elements de l'oració. El sintagma *un gelat* és el Complement Directe d'una oració dependent o relativa a *la noia*. Segons la restricció, és impossible extreure l'element subratllat ja que genera oracions agramaticals i impossibles de ser processades correctament, com en aquest cas (12b). Això es deu al fet que per fer una oració interrogativa es canvia l'ordre de l'oració de manera que l'element qüestionat (en aquest cas *un gelat*) es mou a l'inici en forma de pronom (*què*). Però, tot i que el canvi genera un buit dins l'oració de relatiu que hauria de servir per intuir la resposta, l'estructura resultant és agramatical.

2.3.3.2.2. Restricció de l'Estructura Coordinada

Aquesta restricció apareix en una relació molt similar a la que es pot veure a (9), però es troba en una estructura coordinada. Els elements de l'estructura, per tant, no són dependents un respecte de l'altre, sinó que tenen el mateix pes dins l'oració principal.

13. a) M'agraden [[els jocs de taula] i [els esports]].
b) *Què m'agraden els jocs de taula i ____?
c) *Què m'agraden ____ i els esports?

La restricció, per tant, actua de la mateixa manera que a (12), però en aquest cas es formen dues oracions interrogatives diferents: (13b) presenta la pregunta per a una de les estructures i genera una interrogativa més natural per processar, ja que l'element pronominalitzat per fer la interrogativa és al final de l'oració, com sol passar en la majoria de les preguntes que es creen de manera natural. Això no vol

dir que (12b) es pugui considerar correcte, però. (12c), en canvi, presenta una estructura encara més complexa de processar pel fet de tenir l'element absent al mig. En el moment de formular la pregunta en veu alta, es pot notar el buit present a l'oració, però no és la manera amb què la llengua forma interrogatives de manera natural.

2.3.3.2.3. Restricció de les Illes d'Adjunt

De manera semblant al que hem observat en relació amb el SN complex i l'estructura coordinada, no podem extreure un interrogatiu de dins un adjunt.

Els elements que es consideren d'adjunt són modificadors d'una oració o un sintagma que es poden eliminar sense alterar-ne la bona formació,⁶ és a dir, els elements que afegeixen informació addicional però no són necessaris per tal que l'oració tingui sentit.

14. a) Veig una gallina passejant pel parc.

b) Veig una gallina.

En el cas, per exemple, de l'oració *Veig una gallina passejant pel parc*, l'estructura *passejant pel parc* és complementària a *veig una gallina* i no és necessària per tal que tingui sentit propi.

En el moment de fer una interrogativa sorgeix el mateix problema que dins el SN Complex. Els elements que formen oracions d'adjunt (com es veu a (15)) no poden ser extrets d'aquestes perquè forma una pregunta inintel·ligible.

15. a) Vaig amb la Clara [on la Maria vol construir la casa].

b) *Què vaig amb la Clara on la Maria vol construir _____?

⁶ Institut d'Estudis Catalans, *DIEC 2*, <http://mdlc.iec.cat/results.asp?txtEntrada=adjunt&operEntrada=0> (4 de juliol de 2017).

La casa forma part d'*on la Maria vol construir la casa*, amb funció de Complement Circumstancial de lloc (en concret de direcció). El complement circumstancial no és essencial per a crear una oració amb sentit, tot i que sol ser comú que acompanyi el verb *anar*, i per tant és una oració d'adjunt. En el moment en què es vol extreure *la casa* per fer la interrogativa, el resultat són oracions interrogatives que, com es veu a (15b), són agramaticals.

3.1. Plantejament del marc pràctic

3.1.1. Objectiu del marc pràctic

Un cop introduït el marc teòric, es presenta a continuació el marc pràctic. A partir de determinats casos d'illes proposats a un grup d'informants catalanoparlants, es pretén observar quins són els patrons utilitzats per solucionar més bé les illes que es plantegen.

Es recull informació sobre com els parlants intenten salvar el bloqueig de les illes. Quan es van tenir tots els qüestionaris completats, les respostes es van incloure en una taula,⁷ on es van mostrar les respostes i una frase que descriu la manera amb què el parlant ha intentat solucionar els diferents exercicis.

Seguidament, els resultats es van analitzar de manera que, en primer lloc, es va presentar l'estructura de la resposta (és a dir, se'n van definir les característiques), i després es va determinar l'efectivitat que tenen per resoldre els problemes que generen les illes. D'aquesta manera es van obtenir els resultats necessaris per determinar la conclusió.

Finalment, a la conclusió s'explica quin és el recurs més utilitzat i el més efectiu que han utilitzat les persones enquestades, de manera que es resolgui el segon objectiu principal del treball.

⁷ Aquesta taula es pot trobar a l'Annex del treball.

3.1.2. Recollida d'informació

Per formular l'enquesta, es van estipular diferents pautes amb el tutor de la universitat. En primer lloc, es va decidir que l'enquesta es portaria a terme amb una mostra de quinze persones. Això es justifica pel fet que les respostes que s'esperen poden ser molt similars i, per tant, una major mostra no presentaria resultats més determinants que els que es poden trobar en una mostra reduïda.

En segon lloc, es va determinar que l'enquesta consistiria en diferents oracions on es convidi l'enquestat a generar oracions interrogatives a partir de segments subratllats. També es va incloure un text on s'explica l'objectiu del treball i s'aclareix que no s'estudien les capacitats lingüístiques de l'enquestat, ja que, tenint en compte la complexitat de l'exercici, l'enquestat es podria sentir qüestionat.

El qüestionari inclou onze exercicis classificats segons el seu objectiu. Aquesta classificació no és notable per a l'enquestat, de manera que, per a ell, tots els exercicis responen a un mateix objectiu, tot i que la dificultat pugui variar en cada cas.

Els quatre primers exercicis de l'enquesta són els següents:

18. a) En Pere menja amb coberts.
- b) La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.
- c) En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.
- d) La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

Els dos primers no pretenen tenir cap dificultat, sinó mostrar les mecàniques del treball i concentrar l'enquestat en els exercicis posteriors. Seguidament, es plantegen les dues altres oracions, que ja tenen certa dificultat, però cap d'ells inclou cap de les il·les per estudiar. El seu objectiu és exercitar la ment i apropar la dificultat de les oracions al nivell de les il·les. D'aquesta manera l'enquestat ja es troba totalment concentrat i preparat per poder fer els exercicis següents.

19. a) M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

- b) Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.
- c) M'agraden els jocs de taula i els esports.
- d) He treballat de professor i alguna altra cosa.
- e) Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.
- f) La Joana va on la Maria vol construir la casa.
- g) Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Les set oracions restants (19) són les que realment són determinants per a la investigació. Tenen l'objectiu de proposar diferents illes (dues oracions de SN Complex, dues d'estructures coordinades i tres d'adjunt. A (19) surten en aquest ordre, però a l'enquesta s'ha barrejat per intentar amagar les semblances entre oracions amb mateixa estructura) i forçar l'enquestat a intentar resoldre les diferents illes. La seva dificultat és alta, ja que, com s'ha explicat anteriorment, cap de les solucions que podrien permetre construir les oracions interrogatives pot generar-se de manera natural. Gràcies a això, s'espera trobar solucions diferents a les presentades al marc teòric per a l'anàlisi posterior.

A continuació es mostra el qüestionari que es va presentar als enquestats per poder recollir la informació.

2.2. Enquesta emprada

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretenen trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc són necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les oracions següents, intenta fer una pregunta referent als segments subratllats i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

M'agraden els jocs de taula i els esports.

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

He treballat de professor i alguna altra cosa.

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Gràcies per col·laborar en el treball.

3.3. Anàlisi dels resultats

3.3.1. Mètode d'anàlisi

Amb els resultats de l'enquesta, s'han pogut observar diferents patrons de resposta. En concret, només s'han donat tres patrons que s'han aplicat com a solucions, i poden aparèixer a cadascuna de les tres illes incloses. Per aquesta raó, a l'anàlisi es posa l'exemple més representatiu, però això no significa que no es pugui donar a les altres dues.

L'ordre d'anàlisi es fa segons la quantitat d'informants que han optat per cada opció, és a dir, de la més utilitzada a la menys utilitzada. En tots tres casos es veu, en primer lloc, l'oració inicial i la resposta que la restricció no ha permès (que no ha aparegut com a resposta a cap de les enquestes). En segon lloc, es presenta un exemple de resposta extret dels resultats de l'enquesta (disponibles a l'Annex). A partir de l'exemple es definiran quines són les característiques dels diferents tipus de solucions. Finalment, es jutja el nivell d'efectivitat per solucionar el problema generat per les illes.

3.3.2. Variació de l'oració inicial

La variació de l'oració inicial ha estat, amb gran diferència, la solució més usada a l'enquesta. Totes les illes tenen exemples d'aquest tipus de resposta:

20. a) Jo cantava quan [en Pere [volia sentir [una cançó]]].
- b) *Què cantava quan en Pere volia sentir?
- c) En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava.
- d) Què volia sentir en Pere quan tu cantaves?

La variació de l'oració inicial (a partir d'ara VOI) consisteix a fer un canvi dins de l'estructura sintàctica original. (20a) és un cas d'illa d'adjunt, on *una cançó* es troba massa endinsat en l'estructura de l'oració d'adjunt per poder travessar l'estructura. En aquesta situació, la persona enquestada canvia inconscientment l'estructura de la frase.

Si es comparen les oracions (20a) i (20c), es pot interpretar que el parlant ha transformat l'oració d'adjunt menys la conjunció en la proposició 1, l'oració principal. El subjecte i el verb principal, en canvi, formen un nou CCTemps amb la conjunció de l'oració d'adjunt.

El canvi estructural transforma el sintagma assenyalat (“una cançó”) en un CD de l'oració principal, i per tant el parlant ja no troba cap impediment en el moment de formular l'oració interrogativa. Tot i així, atès que el parlant canvia l'estructura original de l'oració, l'estructura resultant no comporta l'illa d'adjunt i, per tant, no aconsegueix solucionar-la. A més, el significat de l'oració inicial també canvia, i no aconsegueix expressar la mateixa idea.

3.3.3. Ús d'estructures majors

A diferència de la VOI, l'ús d'estructures majors és una resposta més simple per al parlant:

- 21. a) M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.
- b) *Què t'has trobat el noi que et va comprar?
- c) A qui t'has trobat?

Aquesta solució només s'ha trobat en els casos de SN Complex i illes d'adjunt. Davant l'illa, l'enquestat observa inconscientment la impossibilitat que presenta i formula la pregunta a partir de l'estructura completa, i no del sintagma subratllat.

Aquesta solució no requereix canvis dins l'oració inicial, però tampoc pot solucionar les restriccions de les illes. Tot i que manté el significat original de l'oració, engloba l'estructura principal de la qual forma part el segment, i moure l'estructura completa (com es pot veure assenyalada a l'oració inicial (21a) i després a la resposta (21c)) no comporta cap restricció de moviment. Per altra banda, tampoc compleix l'objectiu de formar la interrogativa només del sintagma assenyalat.

3.3.4. Preguntes-eco

El tercer patró només s'ha donat amb les restriccions de les estructures coordinades, i només s'han donat dos resultats que presentessin aquesta resposta:

- 22. a) He treballat de professor i alguna altra cosa.
- b) Què has treballat de professor i?
- c) A part de professor has treballat en?
- d) Has treballat de professor i què més?

Com en el cas de l'ús d'estructures majors, aquest patró no necessita canvis a l'oració inicial. Es tracta d'una interrogativa que pot donar-se en diferents llengües i es forma sense moure l'interrogatiu. A (22c), *alguna altra cosa* no es mou, sinó que s'eludeix, formant el que se'n diu pregunta-eco. Les estructures de pregunta-eco són marcades (és a dir, poc convencionals), ja que les interrogatives convencionals són les més comunes dins el català.

Les preguntes-eco poden presentar diferents variants a l'estructura (com (22d), que substitueix el segment assenyalat), però el seu ús és el mateix. A diferència de les interrogatives convencionals, les preguntes-eco s'utilitzen en contextos orals, normalment en el moment en què el receptor no rep el missatge correctament i demana la repetició del missatge. Per exemple, en una conversa, l'emissor pot dir *He comprat una casa*. En aquell moment, si el receptor no ha sentit correctament el missatge, preguntaria *Has comprat què?*

En el context de l'oració (22a), fins i tot no seria necessari que el receptor no l'hagués sentit, ja que *alguna altra cosa* es pot considerar una estructura indefinida. Així, (22c) i (22d) podrien ser una demanda per part del receptor de més informació.

Aquestes estructures aconsegueixen formar oracions interrogatives respecte del segment assenyalat, i manté l'oració que es va donar a l'enquesta. Tot i així, de la mateixa manera que el patró de les estructures majors, el sintagma assenyalat no experimenta cap moviment dins l'oració. Això fa que no experimenti cap restricció de moviment.

4. Conclusió

Després de recollir tota la informació del marc teòric i analitzar els resultats recollits al marc pràctic, es poden concloure tres afirmacions determinants que responen als objectius principals que es van plantejar en la introducció.

Partint de la informació sobre les illes del marc teòric, es va formular una enquesta per aconseguir investigar els altres dos objectius. Amb els resultats recollits, volia resoldre's el primer objectiu, la concreció dels diferents patrons que els parlants generen per solucionar les illes. Els tres patrons han resultat ser:

- La VOI, que canvia l'estructura sintàctica original de cadascuna de les diferents oracions. D'aquesta manera, les restriccions de les illes desapareixen.
- L'ús d'estructures majors, que causa inconscientment que el parlant utilitzi una estructura major que l'assenyalada que no es troba afectada per les illes.
- Les preguntes-eco, amb les quals es formulen interrogatives sense moure dins l'oració l'element que s'havia assenyalat. Amb aquest mètode, les illes no restringeixen cap interrogativa i permeten fer l'exercici que es va preparar.

En segon lloc, s'ha volgut comprovar l'efectivitat dels diferents patrons per formular les oracions interrogatives que es van demanar. Els resultats trobats expressen que l'únic patró que ho aconsegueix són les preguntes-eco. Això ve donat pel fet que la VAO canvia l'estructura (i, per tant, el significat) i l'ús d'estructures majors no crea la interrogativa a partir del segment assenyalat.

A banda dels tres objectius principals, també es va incloure l'objectiu d'aprendre més sobre la gramàtica generativa. Aquest objectiu ja s'ha resolt, tant amb la informació que inclou el marc pràctic en tots els seus punts com en la lectura de la bibliografia del treball.

Finalment, cal destacar que tots els objectius perseguits en el treball han estat resolts amb èxit. Per tant, el treball de recerca queda finalitzat satisfactòriament.

5.1. Taula de resultats

	Enquesta 1	Enquesta 2
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.	Què et va comprar el noi que em vaig trobar? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD. Canvia el temps verbal de manera inconscient.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que llegiràs? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.	Qui protagonitza el llibre que em llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S. Inclou un CI per a adequar l'oració.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què més t'agrada a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula m'agraden els esports,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què més m'agrada a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A part dels jocs de taula m'agraden els esports,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	Has treballat de professor i de què més? Pregunta-eco.	De què he treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer en Joan per a que estiguessis feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.	Què em va fer en Joan per a estar feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria on la Joana va? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir la casa on la Joana va.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CClloc.	Què vol construir la Maria allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CClloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan tu cantaves? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 3	Enquesta 4
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que llegiràs? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.	Saps qui protagonitza el llibre que em llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S. Inclou un CI i <i>saps</i> per a adequar l'oració.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada, a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què t'agrada, a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què has treballat, a més de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A més de de professor, he treballat d'alguna altra cosa,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	De què he treballat, a part de fer de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part d'haver fet de professor, he treballat d'alguna altra cosa,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents. Canvia el contingut de <i>de professor</i> per a l'adequació.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer en Joan per a que estiguessis feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.	Què va fer en Joan per a fer-me tan feliç? Canvia l'oració a <i>En Joan em fa fer una abraçada per a fer-me feliç.</i> L'oració d'adjunt menys prep. passa a ser l'oració principal i S+V+CD es transforma en CCFinalitat.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir la casa on la Joana va.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc.	Què vol construir la Maria allí on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allí on va la Joana.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què feia jo quan en Pere volia sentir una cançó? Genera la pregunta a partir del CD.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 5	Enquesta 6
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que llegiràs? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.	Qui protagonitza el llibre que llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada, a més a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>M'agraden els jocs de taula i, a més a més, els esports</i> . La locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què m'agrada, a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A part dels jocs de taula m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què has treballat, a més a més de professor? Canvia l'oració inicial a <i>He treballat de professor i, a més a més, d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	De què més has treballat, a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A més de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Per què estaves feliç? Abarca tot el Complement Circumstancial de Causa.	Què em va fer en Joan, per la qual cosa em va fer feliç? Canvia l'oració a <i>En Joan em va fer una abraçada i per això em va fer feliç</i> . Transforma la part assenyalada en CD, la resta de l'oració d'adjunt a CCConseqüència. La prep es transforma en prep. causal.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria, allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.	Què vol construir la Maria allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan tu cantaves? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 7	Enquesta 8
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que llegiràs? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què t'agrada a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què he treballat a banda de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A banda de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	De què has treballat a més a més de professor? Canvia l'oració inicial a <i>He treballat de professor i, a més a més, d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer en Joan per a que estiguéssis feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.	Què em va fer en Joan que em va fer feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a fer-me feliç</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	No aconsegueix cap resultat	No aconsegueix cap resultat
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 9	Enquesta 10
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	A qui t'has trobat? Crea la interrogativa a partir de tot el SNC (CD) en comptes de l'estructura assenyalada.	Que em va comprar el noi que t'has trobat? Canvia l'oració inicial a El noi que m'he trobat et va comprar un gelat. Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que vols llegir? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que vull llegir</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S. Canvia sense adonar-se de temps verbal.	Qui protagonitza el llibre que llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A part dels jocs de taula m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què t'agrada a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A part dels jocs de taula m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què has treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	A part de professor has treballat en? Pregunta-eco
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer feliç d'en Joan? Canvia l'oració a <i>El que em va fer feliç d'en Joan va ser que em fes una abraçada</i> . Transforma totalment l'ordre i funcions de l'oració per a acabar fent una interrogativa que no només engloba una estructura més gran que la demanada, sinó que té un significat totalment diferent al de l'oració inicial, possiblement per l'incapacitat d'assimilar l'estructura.	Què em va fer en Joan que em va fer feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a fer-me feliç</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria, allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.	Què vol construir la Maria allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere, quan tu cantaves? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 11	Enquesta 12
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	A qui t'has trobat? Crea la interrogativa a partir de tot el SNC (CD) en comptes de l'estructura assenyalada.	Que em va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que vols llegir? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que vull llegir</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S. Canvia sense adonar-se de temps verbal.	Qui protagonitza el llibre que llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què m'agrada a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A part dels jocs de taula m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què he treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	De què he treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer en Joan per a que estiguéssis feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.	Què et va fer en Joan per a que estiguéssis feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.	Què vol construir la Maria on la Joana va? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir la casa on la Joana va</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què volia sentir en Pere quan jo cantava? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 13	Enquesta 14
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	Què et va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.	Que em va comprar el noi que m'he trobat? Canvia l'oració inicial a <i>El noi que m'he trobat et va comprar un gelat</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CN i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que X sigui CD.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.	Qui protagonitza el llibre que llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré</i> . Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	Què t'agrada a part dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A part dels jocs de taula m'agraden els esports</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què he treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.	De què has treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa</i> , de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer feliç d'en Joan? Canvia l'oració a <i>El que em va fer feliç d'en Joan va ser que em fes una abraçada</i> . Transforma totalment l'ordre i funcions de l'oració per a acabar fent una interrogativa que no només engloba una estructura més gran que la demanada, sinó que té un significat totalment diferent al de l'oració inicial, possiblement per l'incapacitat d'assimilar l'estructura.	Per què estaves feliç? Abarca tot el Complement Circumstancial de Causa.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria on la Joana va? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir la casa on la Joana va</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCilloc.	Què vol construir la Maria allí on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allí on va la Joana</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCilloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan tu cantaves? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava</i> . L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.	Què feia jo quan en Pere volia sentir una cançó? Genera la pregunta a partir del CD.

5. Annex En quina mesura la sintaxi restringeix el que volem expressar?

	Enquesta 15
SN Complex 1 <i>M'he trobat el noi que et va comprar <u>un gelat</u></i>	A qui t'has trobat? Crea la interrogativa a partir de tot el SNC (CD) en comptes de l'estructura assenyalada.
SN Complex 2 <i>Llegiré el llibre que protagonitza <u>la Maria</u></i>	Qui protagonitza el llibre que llegiré? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria protagonitza el llibre que llegiré.</i> Transforma la part no assenyalada del CD en CD+verb principal i el verb de la proposició 2 en el verb principal, fent que x sigui S.
Coordinades 1 <i>M'agraden els jocs de taula i <u>els esports</u></i>	Què t'agrada a més dels jocs de taula? Canvia l'oració inicial a <i>A més dels jocs de taula, m'agraden els esports,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Coordinades 2 <i>He treballat de professor i <u>alguna altra cosa</u></i>	De què has treballat a part de professor? Canvia l'oració inicial a <i>A part de de professor, he treballat d'alguna altra cosa,</i> de manera que la locució adverbial permet crear dos CD diferents.
Adjunt 1 <i>Estava feliç perquè en Joan em va fer <u>una abraçada</u></i>	Què et va fer en Joan per a que estiguéssis feliç? Canvia l'oració inicial a <i>En Joan em va fer una abraçada per a que jo estigués feliç.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i S+V+CD es transformen en CCFinalitat.
Adjunt 2 <i>La Joana va on la Maria vol construir <u>la casa</u></i>	Què vol construir la Maria allà on va la Joana? Canvia l'oració inicial a <i>La Maria vol construir una casa allà on va la Joana.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCllloc. Afegeix més connectors per a aclarir les funcions.
Adjunt 3 <i>Jo cantava quan en Pere volia sentir <u>una cançó</u></i>	Què volia sentir en Pere quan tu cantaves? Canvia l'oració inicial a <i>En Pere volia sentir una cançó quan jo cantava.</i> L'oració d'adjunt menys prep. es transforma en l'oració principal, i prep+S+V es transformen en CCTemps.

5.2. Enquestes

Dins aquest apartat es troben 12⁸ de les enquestes utilitzades a aquest treball, de manera que cada conjunt de dues imatges correspon a una enquesta.

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.
Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.
AMB QUÈ MENJA EN PERE?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.
QUAN JUGA LA MARIA A ESCACS?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.
DE QUÈ DIU EN JOAN QUE ÉS LA MARIA JUGADORA?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.
AMB QUÈ VOL LA JOANA QUE EN PERE FACI LA FEINA?

S/M M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.
QUÈ ET VA COMPRAR EL NOI QUE M'HE TROBAT?

C M'agraden els jocs de taula i els esports.
QUÈ MÉS T'AGRADA A PART DELS JOCOS DE TAULA?

A Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.
QUÈ ET VA FER EN JOAN PERQUÈ ESTIGUESSIS FELIÇ?

S/L Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.
QUI PROTAGONITZA EL LLIBRE QUE LLEGIRÀS?

AZ La Joana va on la Maria vol construir la casa.
QUÈ VOL CONSTRUIR LA MARIA ON LA JOANA VA?

C/H He treballat de professor i alguna altra cosa.
HAS TREBALLAT DE PROFESSOR I DE QUÈ MÉS?

A/J Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.
QUÈ VOLIA SENTIR EN PERE QUAN TU CANTAVES?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

⁸ Les altres tres enquestes restants es van fer de manera oral, i l'única referència escrita que hi ha es troba a la taula del punt 5.1. del treball.

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllats i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

AMB QUÈ MENJA EN PERE?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

A QUINA HORA JUGA A ESCACS LA MARIA?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

DE QUÈ DIU EN JOAN QUE ÉS JUGADORA LA MARIA?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

AMB QUÈ VOL LA JOANA QUE EN PERE FACI LA FEINA?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

QUÈ ET VA COMPRAR EL NOI QUE EM VAIG TROBAR?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

QUÈ MÉS M'AGRADEN A PART DELS JOC DE TAULA?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

QUÈ ÉS EL QUE EM VA FER EN JOAN PER ESTAR FELIÇ?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

QUÍ PROTAGONITZA EL LLIBRE QUE EM LLEGIRÉ?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

QUÈ VOL CONSTRUIR LA MARIA ALLÀ ON VA LA JOANA?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

DE QUÈ HE TREBALLAT A PART DE PROFESSOR?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

QUÈ VOLIA SENTIR EN PERE QUAN JO CANTAVA?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

③ ✓

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllats i escriu-la en majúscules sola l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

AMB QUÈ MENJA EN PERE?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

QUAN JUGA A ESCACS LA MARIA?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

DE QUÈ DIU EN JOAN QUE LA MARIA ÉS JUGADORA?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

AMB QUÈ VOL LA JOANA QUE EN PERE FACI LA FEINA?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

QUÈ ET VA COMPRAR EL NOI QUE M'HE TROBAT?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

QUÈ T'AGRADA A MÉS DELS JOC DE TAULA?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

QUÈ ET VA FER EN JOAN PERQUÈ ESTIGUESSIS FELIÇ?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

QUI PROTAGONITZA EL LLIBRE QUE LLEGIRÀS?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

QUÈ VOL CONSTRUIR LA MARIA ON VA LA JOANA?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

DE QUÈ HAS TREBALLAT A MÉS DE PROFESSOR?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

QUÈ VOLIA SENTIR EN PERE QUAN JO CANTAVA?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

9 ✓

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

AMB QUÈ MENJA EN PERE?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

QUAN (A QUINA HORA) JUGA A ESCACS LA MARIA?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

QUÈ DIU EN JOAN DE LA MARIA?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

AMB QUÈ (COM) VOL LA JOANA QUE EN PERE FACI LA FEINA?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat. (!)

QUÈ ET VA COMPRAR EL NOI QUE M'HE TROBAT?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

QUÈ M'AGRADA, A MÉS DELS JOC DE TAULA?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

QUÈ EM VA FER EN JOAN PER FER-ME TÀN FELIÇ?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

(SAPS) QUI PROTAGONITZA EL LLIBRE QUE LLEGIRÉ?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

QUÈ VOL CONSTRUIR LA MARIA AUI ON VA LA JOANA?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

DE QUÈ HE TREBALLAT, A PART DE FER DE PROFESSOR? (pregunta retòrica!)

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

QUÈ } #EVA JO
CANTAVA } QUAN EN PERE VOLIA SENTIR UNA CANÇÓ

Gràcies per col·laborar amb el treball.

5

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.
Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.
Amb què menja en Pere?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.
A quina hora juga a escacs la Maria?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.
Quin esport diu en Joan que practica la Maria?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.
Com vol la Joana que en Pere faci la feina?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.
Què et va comprar el noi que m'he trobat?

M'agraden els jocs de taula i els esports.
Què t'agrada, a més a més dels jocs de taula?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.
Per què estaves feliç?
Què va fer en Joan que et va fer feliç?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.
Qui protagonitza el llibre que llegiràs?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.
Què vol construir la Maria allà on ve la Joana?

He treballat de professor i alguna altra cosa.
De què has treballat, a més a més de professor?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.
Què volia sentir en Pere quan tu cantaves?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

6

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllats i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

Amb què menja en Pere?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

Quan juga a escacs la Maria?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

De què és jugadora la Maria?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

Com vol la Joana que en Pere faci la feina?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

Què et va comprar el noi que m'he trobat?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

Què m'agrada, a part dels jocs de taula?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

Què em va fer en Joan, ^{que em va fer estar feliç?} per la qual cosa jo estava feliç?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

Qui protagonitza el llibre que llegiré?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

Què vol construir la Maria al lloc on va la Joana?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

De què més he treballat, a part de professor?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Què volia sentir en Pere quan jo cantava?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.
Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.
COM MENJA EN PERE?
(AMB QUÈ?)
La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.
QUAN JUGA A ESCACS LA MARIA?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.
DE QUÈ DIU EN JOAN QUE LA MARIA ÉS JUGADORA?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.
COM VOL LA JOANA QUE EN PERE FACI LA FEINA?
(AMB QUÈ?)
M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.
QUÈ ET VA COMPRAR EL NOI QUE M'HE TROBAT?

M'agraden els jocs de taula i els esports.
QUÈ T'AGRADA A MÉS DELS JOCS DE TAULA?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.
QUÈ ET VA FER EN JOAN PERQUÈ ET FICAVES FELIÇ?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.
QUI PROTAGONITZA EL LIBRE QUE LLEGIRÉS?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.
→ cree que no es pot fer una pregunta en aquesta frase.

He treballat de professor i alguna altra cosa.
DE QUÈ HE TREBALLAT A BANDA DE PROFESSOR?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.
QUÈ VOLIA SENTIR EN PERE QUAN JO CANTAVA?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

8

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

Amb què menja en Pere?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

Quan juga a escacs la Maria?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

De què diu el Joan que la Maria és jugadora?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

Amb què vol la Joana que faci la feina en Pere?

M'he trobat el noi que el va comprar un gelat.

Què el va comprar el noi que m'he trobat?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

Què t'agrada més dels jocs de taula?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

Què em va fer en Joan que em va fer feliç?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

Qui protagonitza el llibre que llegiré?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

Què vol construir la Maria que és on va la Joana?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

De què he treballat més a més de professor?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Què volia sentir en Pere quan jo cantava?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberis.

Que fa servir en Pere per menjar?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

A quin hora juga la Maria als escacs?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

A que juga la Maria segons en Joan?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

com vol la Joana que en Pere faci la feina?

SNC1 M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

A qui t'has trobat?

Que et va comprar el noi que t'has trobat?

C1 M'agraden els jocs de taula i els esports.

Que t'agrada, a part dels jocs de taula?

A1 Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

Que et va fer feliç d'en Joan?

SNC2 Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

Qui protagonitza el llibre que n'he llegit?

A2 La Joana va on la Maria vol construir la casa.

Que vol construir la Maria, on va a fer la casa?

C2 He treballat de professor i alguna altra cosa.

De que has treballat, a part de professor?

A3 Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Que cançó sentia en Pere, quant hi cantaves?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

10 ✓

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllats i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

Amb que menja en Pere?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

A quina hora juga a escacs la Maria?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

De que diu Joan que es jugadora la Maria?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

Amb que ha de fer la feina en pere?
Segons vol la Joana?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

Que em va comprar el noi que l'has trobat?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

Que t'agrada a part dels jocs de Taula?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

Que em va fer el Joan que em va fer sentir feliç?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

Qui protagonitza el llibre que llegiré?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

Que vol construir la Maria allà on va la Joana?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

A Part de Professor has treballat en?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Que volia sentir en pere quan jo cantava?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

Amb que menja en Pere?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

A quina hora juga la Maria a escacs?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

De que diu en Joan que és jugadora la Maria?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

Amb que vol la Joana que faci la feina en Pere?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

Que et va comprar el noi amb el que m'he trobat?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

Que m'agrada a part dels jocs de taula?

Estava feliç perquè en Joan em va fer una abraçada.

Que em va fer el Joan perquè fos feliç?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

Qui protagonitza el llibre que llegiré?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

He treballat de professor i alguna altra cosa.

De que he treballat a part de professor?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Que volia sentir en Pere mentre jo cantava?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

17

Qüestionari de Treball de Recerca

Aquesta enquesta està preparada per a complementar el Treball de Recerca anomenat *En quina mesura la sintaxi restringeix el que podem expressar?*. En cap moment s'està avaluant la intel·ligència de la persona, sinó que es pretén trobar resultats rellevants sobre la llengua. Tampoc seran necessàries dades personals, ja que no són rellevants per a l'anàlisi dels resultats.

Per a les següents oracions, intenta fer una pregunta referent als segments subratllat i escriu-la en majúscules sota l'oració. És important assegurar-se d'incloure tots els elements de l'oració inicial.

Exemple: La casa és gran.

Com és la casa?

En Pere menja amb coberts.

~~Com menja en Pere?~~
Amb qui menja en Pere?

La Maria juga a escacs a les vuit del vespre.

Quan juga la Maria a escacs?

En Joan diu que la Maria és jugadora d'escacs.

Què diu en Joan sobre la Maria?

La Joana vol que en Pere faci la feina amb l'ordinador.

Com vol la Joana que en Pere faci la feina?

M'he trobat el noi que et va comprar un gelat.

Amb qui t'has trobat?

M'agraden els jocs de taula i els esports.

Què t'agrada a part dels jocs de taula?

Estava feliç perquè ^(en) Joan em va fer una abraçada.

~~Per què estaves feliç?~~
Per què estaves feliç amb relació amb en Joan?

Llegiré el llibre que protagonitza la Maria.

~~Quin llibre llegiré?~~
Quin és el protagonista del llibre que et llegiré?

La Joana va on la Maria vol construir la casa.

~~On va la Joana?~~
On es pot construir?

He treballat de professor i alguna altra cosa.

De què has treballat, a part de professor?

Jo cantava quan en Pere volia sentir una cançó.

Què volia sentir en Pere quan jo cantava?

Gràcies per col·laborar amb el treball.

5.3. Chomsky i la seva aportació

[Noam Chomsky](#) (Filadèlfia, 7 de desembre de 1928) és un lingüista, activista polític, professor, escriptor, filòsof i periodista nord-americà. Inspirat per la seva mare i el seu professor Zellig Harris, va estudiar lingüística, filosofia i matemàtiques a la Universitat de Pennsylvania, i va ser professor al Massachusetts Institute of Technology, d'on encara és professor emèrit. Se'l coneix per la seva participació en filosofia i política, i sobretot per la crítica a les polítiques dels Estats Units. La crítica d'aquesta, apropant-se a l'anarcosindicalisme; hem de destacar en aquest sentit la proximitat de les idees polítiques de Chomsky i l'anarcosindicalisme.

El 1957 escriu el primer de molts llibres sobre lingüística, *Estructures sintàctiques*, que revoluciona la gramàtica. Allà presenta el seu primer estudi sobre la gramàtica transformacional generativa. Assegura que l'elocució humana (mode d'ordenar, parlar i escollir pensaments per explicar conceptes) té dues estructures: una de superficial (per combinar superficialment les paraules i expressar-les) i una de profunda (que es basa en normes i mecanismes universals per poder comprendre el llenguatge i utilitzar-lo).

Aquestes, en resum, permeten diferenciar frases gramaticals i no gramaticals, i permeten la formació de noves i infinites oracions mitjançant aquestes normes. També proposa un aprenentatge de l'estructura profunda de la llengua mitjançant l'innatisme i, per tant, la possibilitat d'una teoria que contempli la base sintàctica del llenguatge universal.

Després d'*Estructures sintàctiques* publica altres llibres dedicats a la sintaxi com *Llenguatge i enteniment* (1968), *Estructura profunda, estructura superficial i interpretació semàntica* (1971) o *Logical Structures of Linguistic Theory* (escrita el 1955 com a tesi doctoral i publicada al 1975), sense deixar de banda les seves altres facetes, especialment la política.

També se'l coneix pels seus estudis sobre política, on, des del seu punt de vista, argumenta i debat les diferents situacions dins la nostra política contemporània.

Actualment continua contribuint principalment en la política amb nous articles i llibres, on expressa les seves teories i preocupacions, i la seva contribució a la lingüística es considera un gran avenç i la base per a l'estudi de la lingüística i la ciència cognitiva.

5.4. Glossari

Lingüística: Ciència que estudia ell llenguatge i que s'interessa per descriure l'estructura i el funcionament sincrònic o diacrònic de les diferents llengües.

Declinació: Conjunt de formes flexionades que en algunes llengües adopta un substantiu, un adjectiu o un pronom per expressar les categories gramaticals de cas, gènere i nombre.

Universal lingüístic: Fenomen o característica que es repeteix en totes les llengües naturals o en gran part d'elles.

Cas: En certes llengües, categoria gramatical del substantiu, l'adjectiu i el pronom relacionada amb la funció sintàctica que aquests realitzen dins l'oració. També els determinants poden tenir marca de cas.

Llengua natural: Sistema comunicatiu elaborat de manera natural, es a dir, mitjançant l'evolució d'un llenguatge.

Llengua artificial: Sistema comunicatiu elaborat deliberadament, com per exemple un codi secret.

Emissor: Persona que produeix un missatge.

Receptor: Persona que rep, descodifica i interpreta un missatge.

SN Complex: Sintagma que té com a nucli un substantiu, una paraula substantivada o un pronom, i inclou en la seva estructura substantius o adjectius juxtaposats.

6. Bibliografia

Abentertainment (2016). ¿Quién es Noam Chomsky? https://www.actualidadliteratura.com/%C2%BFquien-es-noam-chomsky/#Su_linguuuliacutestica_y_su_filosofiacutea_iquesten_queacute_consiste_n (9 de maig de 2017).

Aguilar Alconchel, Miguel Ángel. (2004). "Chomsky. La gramática generativa". I+E, investigación y educación, 7 (2004) volumen 3.

Buscabiografias.com (1999). Noam Chomsky. <http://www.buscabiografias.com/biografia/verDetalle/1910/Noam%20Chomsky> (9 de maig de 2017).

Centro Virtual Cervantes (Instituto Cervantes) (2017). Universal lingüístico. http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/diccionario/universal.htm (5 d'agost de 2017).

Chomsky, Noam (2001). *Ideas e ideales*. Madrid: Cambridge University Press, sucursal a Espanya.

Denham, K. i Lobeck A. (2012). *Linguistics for everyone, an introduction*. Boston (EUA): Wadsworth.

Fortuny, Jordi(2013). 'Sobre complexitat gramatical i complexitat de processament'. *Llengua, societat i comunicació / Language, society and communication*.

Fromkin, Victoria. A. (ed). 2000. *Linguistics. An Introduction to Linguistic Theory*. Capítol: 'Linguistics: The Scientific Study of Human Language', pp. 3-21. Oxford: Blackwell Publishers.

Gran Enciclopèdia Catalana (2017) Noam Chomsky. <http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0017643.xml> (9 de maig de 2017).

- Gutiérrez-Rexach (2015). *Enciclopedia de lingüística hispánica*. Nova York: Routledge.
- Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Edgesa.
- Nogué, Neus (2014). En altres paraules: ¿Què és, això de tema i rema? <http://en-altres-paraules.blogspot.com.es/2014/03/que-es-aixo-del-tema-i-el-rem.html> (15 d'agost de 2017).